

TAT (SEC) - 2018**MUSIC (G)****(EXAM DATE : 29-07-2018)****PROVISIONAL ANSWER KEY (Date : 03-08-2018)**

Que. No	Question	Ans
PART - 1 (1 MARKS)		
1	બંધારણની જોગવાઈઓને સમજવા માટે હેકાયંત્ર સમાન કાર્ય કોણ કરે છે ? (A) આમુખ (B) બંધારણ (C) કાયદાઓ (D) કલમો	(A) આમુખ
2	નીચે પૈકી કોનો સમાવેશ નવલકથાકાર તરીકે નથી થતો ? (A) રઘુવીર ચૌધરી (B) રમણલાલ દેસાઈ (C) લાલશંકર દાકર (D) પીતાંબર પટેલ	(C) લાલશંકર દાકર
3	ગુજરાતી સાહિત્ય અકાદમી દ્વારા વર્ષ 2012 નો સાહિત્ય ગૌરવ પુરસ્કાર કયા લેખકને અપાયો હતો ? (A) કાંતિ ભટ્ટ (B) તારક મહેતા (C) ભગવતીકુમાર શર્મા (D) સુરેશ દલાલ	(C) ભગવતીકુમાર શર્મા
4	આપણી લોકશાહી વ્યવસ્થામાં દેશના સૌથી પાયાના એકમ તરીકે કોનો સમાવેશ થાય છે ? (A) ગ્રામ પંચાયત (B) જિલ્લા પંચાયત (C) તાલુકા પંચાયત (D) સ્થાનિક સ્વરાજની સંસ્થાઓ	(A) ગ્રામ પંચાયત
5	સરકારનું સૌથી કાર્યશીલ, પ્રભાવશાળી અને નજરની સામે રહેલું અંગ એટલે ... (A) રાજ્યસભા (B) લોકસભા (C) કારોબારી (D) નાણાં સમિતિ	(C) કારોબારી
6	ઝિલસરીનનો વક્રીભવનાંક કેટલો છે ? (A) 1.36 (B) 1.47 (C) 1.44 (D) 1.50	(B) 1.47
7	બોક્સાઈટના ઉત્પાદનમાં ભારત દેશ વિશ્વમાં કયું સ્થાન ધરાવે છે ? (A) પ્રથમ (B) દ્વિતીય (C) તૃતીય (D) ચતુર્થ	(C) તૃતીય
8	ટેબલ ટેનિસની રમત સૌ પ્રથમ ક્યાં રમાઈ હતી ? (A) ઈંગ્લેન્ડ (B) ભારત (C) વેસ્ટ ઈન્ડિઝ (D) ઓસ્ટ્રેલિયા	(A) ઈંગ્લેન્ડ
9	નીચેનામાંથી કઈ નવલકથા ક.મા.મુનશી રચિત નથી ? (A) જય સોમનાથ (B) પાટણની પ્રભુતા (C) કરણધેલો (D) ગુજરાતનો નાથ	(C) કરણધેલો
10	ગુજરાતની નાટ્યકલાઓમાં કોનું નામ મોખરે ગણાય છે ? (A) જયશંકર સુંદરી (B) દીના પાઠક (C) ઉપેન્દ્ર ત્રિવેદી (D) બાપુલાલ નાયક	(A) જયશંકર સુંદરી
11	મરાઠા રાજ્યના દ્વિતીય ઉદ્ધારક તરીકે કોને ઓળખવામાં આવે છે ? (A) રાજા રામમોહનરાય (B) બાલાજી વિશ્વનાથ (C) બાલાજી બાજુરાવ (D) છત્રપતિ શિવજી	(B) બાલાજી વિશ્વનાથ
12	ઈ.સ. 1976 માં સૌરાષ્ટ્રમાં સુરેન્દ્રનગર પાસે આવેલા ધજાળા ગામમાં કેટલા વજનની ઉલ્કા પડી હતી ? (A) 40 Kg (B) 50 Kg (C) 60 Kg (D) 160 Kg	(A) 40 Kg
13	સંપૂર્ણ ભારતીય સંઘનો દક્ષિણતમ છેડો કયો છે ? (A) ઈન્દિરા પોલ (B) ઈંદિરા પોઈટ (C) મજાર (D) કન્યાકુમારી	(B) ઈંદિરા પોઈટ
14	બેડમિન્ટન ક્ષેત્રે ઓલિમ્પિકમાં સિલ્વર મેડલ જીતનાર પ્રથમ ભારતીય મહિલા ખેલાડીનું નામ શોધો. (A) પી. વી. સિંધુ (B) સાઈના નહેવાલ (C) કેરોલિના મેટીન (D) સાક્ષી મલિક	(A) પી. વી. સિંધુ
15	કયા દિવસને 'વિશ્વ શ્રમ દિવસ' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ? (A) 1st May (B) 2nd May (C) 3rd May (D) 4th May	(A) 1st May
16	“કુદરત દ્વારા મળતી કેળવણી જ સાચી કેળવણી છે.” - વિધાન કયા શિક્ષણશાસ્ત્રીનું છે ? (A) રૂસો (B) પેસ્ટોલોજી (C) એરિસ્ટોટલ (D) ગાંધીજી	(A) રૂસો
17	કેળવણીની સંકલ્પનાના આધારે શું સાચું નથી ? (A) આજીવન પ્રક્રિયા છે. (B) અનુકૂળનની પ્રક્રિયા છે. (C) આર્થિક સફરતા વધારવાની પ્રક્રિયા છે. (D) સંસ્કારની પ્રક્રિયા છે.	(C) આર્થિક સફરતા વધારવાની પ્રક્રિયા છે.
18	કેળવણીની ત્રિધ્રુવી પ્રક્રિયાને બહુધ્રુવી પ્રક્રિયામાં ફેરવનાર શિક્ષણના સ્તંભોની સંખ્યા કેટલી છે ? (A) બે (B) ત્રણ (C) ચાર (D) એક	(C) ચાર
19	યુનેસ્કોના આંતરરાષ્ટ્રીય શિક્ષણ આયોગનો કયા વર્ષનો અહેવાલ 21મી સદીનો 'શિક્ષણ ભીતરનો ખજાનો' તરીકે ઓળખાય છે ? (A) ઈ.સ. 1996 (B) ઈ.સ. 1997 (C) ઈ.સ. 1993 (D) ઈ.સ. 1995	(A) ઈ.સ. 1996
20	આત્મસાક્ષાત્કારનો સમાવેશ કેળવણીનાં કયા પ્રકારનાં ધ્યેયોમાં કરવામાં આવેલ છે ? (A) જ્ઞાનપ્રાપ્તિનાં ધ્યેયો (B) સામાજિક ધ્યેયો (C) વ્યક્તિગત ધ્યેયો (D) આ પૈકી કોઈ નહીં	(B) સામાજિક ધ્યેયો
21	કેળવણીનાં ધ્યેયો પર અસર કરતાં પરિબલોની કુલ સંખ્યા કેટલી છે ? (A) એક (B) બે (C) ત્રણ (D) ચાર	(C) ત્રણ
22	કોઠારી પંચનો અહેવાલ કયા વર્ષમાં આપવામાં આવ્યો હતો ? (A) ઈ.સ. 1964 (B) ઈ.સ. 1993 (C) ઈ.સ. 1996 (D) ઈ.સ. 2011	(A) ઈ.સ. 1964

Que. No	Question	Ans
23	16મી ડિસેમ્બર, 1993માં યુનેસ્કોમાં થયેલ શિખર સંમેલન (પરિષદ)માં કુલ કેટલા દેશોએ ભાગ લીધો હતો ? (A) 15 (B) 9 (C) 7 (D) 21	(C) 7
24	“નાસ્તિ વિદ્યાસમ્ ચક્ષુઃ” ઉક્તિ કયા ધાર્મિક ગ્રંથમાંથી લેવામાં આવી છે ? (A) રામાયણ (B) ઉપનિષદ (C) મહાભારત (D) ભગવદ્ગીતા	(C) મહાભારત
25	નીચે પૈકી શું કેળવણીની નીપજમાં સમાવેશિત નથી ? (A) સત્યની શોધ (B) શૈક્ષણિક સાધન (C) માનવશક્તિનો વિકાસ (D) અપેક્ષિત વર્તન પરિવર્તન	(B) શૈક્ષણિક સાધન
26	ઈલિઝબેથ હરલોકના મતે વિકાસ એ કેવો ફેરફાર છે ? (A) પ્રગતિગામી (B) ગુણાત્મક (C) પ્રમાણાત્મક (D) આ પૈકી કોઈ નહીં	(B) ગુણાત્મક
27	સંક્રાંતિકાળની અવસ્થા એટલે ... (A) કિશોરાવસ્થા (B) યુવાવસ્થા (C) તરૂણાવસ્થા (D) વૃદ્ધાવસ્થા	(C) તરૂણાવસ્થા
28	મનોજાતીય વિકાસનો સિદ્ધાંત આપનાર મનોવૈજ્ઞાનિક કોણ હતા ? (A) મેસ્લો (B) ફ્રોઈડ (C) જીનપિયાજે (D) ઈલિઝબેથ	(B) ફ્રોઈડ
29	‘તર્કયુક્ત પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવા’ એ કયા પ્રકારની મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટી છે ? (A) વ્યક્તિગત કસોટી (B) શાબ્દિક કસોટી (C) શાબ્દિક સમૂહ કસોટી (D) ક્રિયાત્મક કસોટી	(C) શાબ્દિક સમૂહ કસોટી
30	નીચે પૈકી કયા મનોવૈજ્ઞાનિકે અશાબ્દિક કસોટીઓ આપી છે ? (A) ડૉ. એન.એન.શુક્લ (B) ડૉ. ભાટિયા (C) શ્રીમતી પ્રમિલા ફાટક (D) શ્રી પી. ડી. પટેલ	(A) ડૉ. એન.એન.શુક્લ
31	“એક ગરીબ વ્યક્તિ માને છે કે ગરીબીમાં જે સુખ છે તે પૈસાદાર થવામાં નથી.” - આ કયા પ્રકારની બચાવ પ્રયુક્તિ છે ? (A) અલિખતા (B) યોક્તિકીકરણ (C) દમન (D) પ્રક્ષેપણ	(B) યોક્તિકીકરણ
32	“કોઈ વ્યક્તિ પોતાનું વર્ચસ્વ સ્થાપવા બિનજરૂરી પ્રશ્નો પૂછવાની, હસવા-હસાવવાની આદતો વિકસાવી પોતાની જાતને સુધારક કે પ્રગતિશીલ માને છે.” - આ કયા પ્રકારની બચાવ પ્રયુક્તિ છે ? (A) ક્ષતિપૂર્તિ (B) તાદાત્મ્ય (C) પ્રક્ષેપણ (D) ધ્યાનાકર્ષણ	(A) ક્ષતિપૂર્તિ
33	ફ્રાંસના ડૉ. આલ્ફ્રેડ બિને અને સાયમને કયા વર્ષમાં બુદ્ધિમાપનના કાર્યનો આરંભ કર્યો હતો ? (A) ઈ.સ. 1905 (B) ઈ.સ. 1907 (C) ઈ.સ. 1904 (D) ઈ.સ. 1903	(A) ઈ.સ. 1905
34	અધિક સામાન્ય બુદ્ધિક્ષા ધરાવતા બાળકનો બુદ્ધિઆંક કેટલો હોય છે ? (A) 140 થી વધુ (B) 120 થી 129 (C) 110 થી 119 (D) 130 થી 139	(C) 110 થી 119
35	‘અંગુલી ચાપલ્ય કસોટી’ - આ પ્રકારની ક્રિયાત્મક કસોટી કોણે આપી હતી ? (A) ડૉ. ભાટિયા (B) ડૉ. છાયાબેન મૂલવાણી (C) ડૉ. આર.એસ.પટેલ (D) ડૉ.આર.એન. ઠાકુર	(A) ડૉ. ભાટિયા
36	વ્યક્તિગત ભિન્નતાની સંકલ્પના પરથી તેનાં કુલ કેટલાં ક્ષેત્રોની ચર્ચા કરવામાં આવે છે ? (A) 6 (B) 7 (C) 9 (D) 12	(D) 12
37	‘વર્તમાનકાળનો અનુભવ ભૂતકાળ જેવો જ છે.’ એવું સમજાવતો અનુભવ એટલે ... (A) પુનઃપ્રાપ્તિ (B) પ્રત્યભિજ્ઞા (C) સંચય (D) સંકેતાંકન	(B) પ્રત્યભિજ્ઞા
38	નીચે પૈકી કઈ કસોટી અભિયોગ્યતા કસોટી નથી ? (A) કારકૂની અભિયોગ્યતા કસોટી (B) ટેસ્ટ ઓફ ક્રિએટિવિટિ (C) કે.જી.દેસાઈની ઝડપ અને ચોકસાઈની કસોટી (D) રિખવચંદ પી. શાહની અંકશક્તિ કસોટી	(B) ટેસ્ટ ઓફ ક્રિએટિવિટિ
39	રસમાપન અંગેની પ્રાથમિકતા સંશોધનિકાની રચના ઈ.સ.1939 માં કયા મનોવૈજ્ઞાનિકે કરી હતી ? (A) જી.એફ.કુડર (B) ઈ.કે.સ્પ્રોંગ (C) ગિલફર્ડ (D) ગાર્ડનર મર્ફી	(A) જી.એફ.કુડર
40	ગિલફર્ડના મતાનુસાર રસનાં કુલ કેટલાં ક્ષેત્રો છે ? (A) 18 (B) 28 (C) 38 (D) 48	(B) 28
41	અધ્યયનની ઉપનિષદ પ્રવિધિનું મુખ્ય અંગ નીચે પૈકી કયું છે ? (A) એકાગ્રતા (B) પ્રશ્ન (C) જ્ઞાન (D) સંવાદ	(B) પ્રશ્ન
42	ઈવાન પેટ્રોવિચ પાવલોવે પોતાના શાસ્ત્રીય અભિસંધાનનો પ્રયોગ કયા પ્રાણી પર કર્યો હતો ? (A) કૂતરો (B) બિલાડી (C) ઉદર (D) ચિંપાંઝી	(A) કૂતરો
43	જર્મન શબ્દ ‘મેસ્ટાલ્ટ’નો અર્થ શું થાય ? (યોગ્ય ક્રમ પસંદ કરો.) 1. તરાહ 2. સમાકૃતિ 3. આકાર 4. તરાહ, સમાકૃતિ અને આકાર (A) 1 અને 2 (B) 1 અને 3 (C) 2 (D) 4	(D) 4
44	વ્યક્તિત્વ એ કેવો શબ્દ છે ? (A) નવીન (B) સંબંધમૂલક (C) કર્તરિપ્રયોગ (D) સંકુચિત	(B) સંબંધમૂલક
45	‘વ્યક્તિ પોતાની મહત્તમ શક્તિઓનું પ્રદર્શન પોતાનાં કાર્યો અને વર્તન દ્વારા વ્યક્ત કરે છે.’ તે પદ્ધતિ એટલે ... (A) આત્મઅભિવ્યક્તિ (B) આત્મનિરીક્ષણ (C) રોજનીશી (D) પ્રયોગ	(A) આત્મઅભિવ્યક્તિ
46	અધ્યયનદ્વઅધ્યાપન પ્રક્રિયા દરમિયાન વિદ્યાર્થી અને શિક્ષક વચ્ચે વર્ગખંડમાં થતો આંતર વ્યવહાર એટલે શું ? (A) શિક્ષણ વ્યવહાર (B) શિક્ષક-વિદ્યાર્થી વ્યવહાર (C) વર્ગવ્યવહાર (D) તમામ	(C) વર્ગવ્યવહાર

Que. No	Question	Ans
47	વર્ગવ્યવહાર દરમિયાન વર્ગને સાચા અર્થમાં સ્વર્ગ બનાવવા માટે પ્રો. નેડ ફ્રેન્ડસે શિક્ષક-વિદ્યાર્થીના વર્ગવ્યવહારના કુલ કેટલા ઘટકો દર્શાવ્યા છે ? (A) 3 (B) 5 (C) 10 (D) 12	(C) 10
48	એકસરખી ઉંમર ધરાવતાં અને શારીરિક તથા માનસિક વિકાસમાં સામ્ય ધરાવતાં બાળકોને શું કહેવાય ? (A) સમોવડિયા (B) સહાધ્યાયી (C) સહપાઠી (D) એકવડિયા	(A) સમોવડિયા
49	મૂલ્યાંકન પ્રક્રિયા માટે આપેલ લક્ષણો પૈકી યોગ્ય ક્રમ પસંદ કરો. 1. હેતુકેન્દ્રી 2. પરોક્ષ અને સાપેક્ષ 3. માપન પ્રક્રિયા 4. તમામ (A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4	(D) 4
50	મૂલ્યાંકન અંતર્ગત નીચે પૈકી કઈ કસોટી અનૌપચારિક પ્રકારની છે ? (A) સંગૃહિત માહિતીપત્રક (B) ક્રિયાત્મક કસોટી (C) કમમાપનંડ (D) પ્રશ્નાવલી	(B) ક્રિયાત્મક કસોટી
51	નીચે પૈકી કયું લક્ષણ ક્રિયાત્મક કસોટીનું લક્ષણ નથી ? (A) આ એક અનૌપચારિક કસોટી છે. (B) આ કસોટીથી જ્ઞાન, સમજ, ઉપયોજનનું માપન થઈ શકે છે. (C) વિદ્યાર્થીનું વ્યક્તિગત મૂલ્યાંકન થાય છે. (D) લેખિત અને મૌખિક કસોટીની પૂરક કસોટી છે.	(A) આ એક અનૌપચારિક કસોટી છે.
52	સત્ત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકનનો ખ્યાલ શામા રજૂ થયો છે ? (A) કોઠારી શિક્ષણ પંચ (B) મુદ્દાલિયર શિક્ષણ પંચ (C) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ 1986 (D) રાધાકૃષ્ણન શિક્ષણ પંચ	(C) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ 1986
53	કઈ કસોટી અંતર્ગત વિદ્યાર્થીએ આપેલ જવાબથી એ સંતોષ ન થાય તો પરીક્ષક બીજો પૂરક પ્રશ્ન પૂછી શકે છે ? (A) લેખિત કસોટી (B) મૌખિક કસોટી (C) ક્રિયાત્મક કસોટી (D) તમામ	(B) મૌખિક કસોટી
54	‘જો વિદ્યાર્થીઓમાં જોડણી પ્રત્યે ગંભીરતા લાવવામાં આવે તો વિદ્યાર્થીઓ ખોટી જોડણી લખતા અટકશે.’ - વિધાન ક્રિયાત્મક સંશોધનના કયા સોપાનને સાર્થક કરે છે ? (A) સમસ્યા (B) ઉત્કલ્પના (C) પૃથક્કરણ અને અર્થઘટન (D) સંભવિત કારણો	(B) ઉત્કલ્પના
55	કયા પ્રકારના સંશોધનમાં ઉપચારાત્મક શિક્ષણકાર્યને સ્થાન મળે છે ? (A) ક્રિયાત્મક સંશોધન (B) મૂલગત સંશોધન (C) વ્યાવહારિક સંશોધન (D) તમામ	(A) ક્રિયાત્મક સંશોધન
56	ZCBA, YFED, XIHG, _____ ? (A) WLKM (B) WJKL (C) WKIJ (D) WLKJ	(D) WLKJ
57	આપેલ શ્રેણીમાં ખૂટતા મૂળાક્ષર શોધો. bc _ _ b _ _ c _ _ b _ _ ccb (A) cbcb (B) bbcb (C) cbbcb (D) bcbcb	(A) cbcb
58	શ્રેણી પૂર્ણ કરો. 121, 225, 361, ... (A) 484 (B) 529 (C) 729 (D) 441	(B) 529
59	પ્રશ્નાર્થના ખાનામાં યોગ્ય અંક કયો આવશે ? (A) 6 (B) 9 (C) 12 (D) 10	(D) 10
60	એક વ્યક્તિ તરફ આંગળી ચીંધતાં આશાએ કહ્યું, “આ માણસ મારી બહેનના ભાઈના પિતાનો એકનો એક પુત્ર છે.” આ વ્યક્તિ આશાનો શું સગો થતો હશે ? (A) મામા (B) માતા (C) ભાઈ (D) એકપણ નહિ	(C) ભાઈ
61	19 જુલાઈ, 1919 ના રોજ અઠવાડિયાનો કયો વાર હતો ? (A) સોમવાર (B) રવિવાર (C) શનિવાર (D) બુધવાર	(C) શનિવાર
62	રમેશ ઉત્તર-પશ્ચિમ દિશા તરફ મોં રાખીને ઊભો છે. તે ઘડિયાળની દિશામાં 90° ફરે છે. એ પછી ઘડિયાળના કાંટાની વિરુદ્ધ દિશામાં 180° ફરે છે. આ જ દિશામાં ફરીથી 90° ફરે છે. હવે તેનું મોં કઈ દિશામાં હશે ? (A) દક્ષિણ પૂર્વ (B) દક્ષિણ (C) પશ્ચિમ (D) દક્ષિણ-પશ્ચિમ	(A) દક્ષિણ પૂર્વ
63	રવિ એક લાઈનમાં જમણી બાજુથી ચોથી છે. જ્યારે શ્યામ ડાબી બાજુથી બીજો છે. જો તે અરસ-પરસ સ્થાન બદલે તો રવિ જમણી બાજુથી નવમો થાય તો શ્યામ ડાબી બાજુથી કયા ક્રમે હશે ? (A) આઠમો (B) સાતમો (C) છઠ્ઠો (D) પાંચમો	(B) સાતમો
64	યશ, જય કરતાં બે વર્ષ મોટો છે. જય હેમંત કરતાં ત્રણ વર્ષ નાનો છે. અંકુર હર્ષિત કરતાં એક વર્ષ મોટો છે. પણ હેમંત કરતાં ચાર વર્ષ મોટો છે. તો સૌથી મોટું કોણ છે ? (A) અંકુર (B) હર્ષિત (C) યશ (D) જય	(A) અંકુર
65	આપેલ શબ્દ INFRASTRUCTURE માંથી કયો શબ્દ બનાવી શકાય નહિ ? (A) STRUCTURE (B) INSTRUCTOR (C) INTACT (D) FRITTER	(B) INSTRUCTOR
66	કોઈ ચોક્કસ સંજ્ઞામાં CANDLE ને FDQGOH લખાતું હોય તો MINUTE ને કઈ રીતે લખાય ? (A) HOGQDF (B) DLECAN (C) LPXQHD (D) PLQXWH	(D) PLQXWH

Que. No	Question	Ans
67	જો સરવાળા માટે $\times$, બાદબાકી માટે $\div$ અને ગુણાકાર માટે $+$ હોય તો $20 \times 8 - 4 + 2 = \underline{\hspace{1cm}}$ (A) 12 (B) 24 (C) 25 (D) 5	(B) 24
68	જો આલ્ફાબેટના 19 થી 26 મૂળાક્ષરો ઊલટા ક્રમમાં લખવામાં આવે તો ડાબી બાજુથી 20 મો અક્ષર કયો હશે ? (A) T (B) S (C) U (D) V	(A) T
69	નીચેનામાંથી કઈ આકૃતિ બધાથી જુદી પડે છે ? (A) (B) (C) (D) (E) (A) આકૃતિ-A (B) આકૃતિ-B (C) આકૃતિ-C (D) આકૃતિ-E	(C) આકૃતિ-C
70	એક પાસામાં આપેલ સ્થિતિ પ્રમાણે જો તળિયામાં 2 હોય તો ઉપલી સપાટી પર કયો અંક આવશે ? (A) 5 (B) 4 (C) 3 (D) 2	(A) 5
71	નીચે પૈકી કઈ જોડણી સાચી નથી ? (A) ભૂરિશ્રવા (B) આશીર્વાદ (C) ઝુપડું (D) રૂમાલ	(C) ઝુપડું
72	‘પતીજ’ નો સાચો સમાનાર્થી શોધો. (A) સંતાન (B) પત્રાળું (C) વિશ્વાસ (D) પવિત્ર	(C) વિશ્વાસ
73	‘બધે છે આદર્શ છાઈ તેમાં કૈ ભળવું ભલું.’ આ વાક્યમાં રેખાંકિત શબ્દનો વિરોધી શું થાય ? (A) શુષ્કતા (B) ભીનાશ (C) મૃદુતા (D) એકપણ નહિ	(A) શુષ્કતા
74	વિરામચિહ્નને ધ્યાનમાં રાખીને સાચું વિધાન શોધો. (A) બાએ કહ્યું, “જા-તું હવે અમારા લેણામાંથી છૂટે.” (B) બાએ કહ્યું, “જા, તું હવે અમારા લેણામાંથી છૂટે.” (C) બાએ કહ્યું, ‘જા ! તું હવે અમારા, લેણામાંથી છૂટે.’ (D) બાએ કહ્યું - ‘જા, તું હવે, અમારા લેણામાંથી છૂટે !’	(B) બાએ કહ્યું, “જા, તું હવે અમારા લેણામાંથી છૂટે.”
75	‘તેણે અજપામાં રાત વિતાવી.’ - વાક્યમાં રેખાંકિત શબ્દ શું છે ? (A) કર્મ (B) ક્રિયાવિશેષણ (C) ક્રિયાપદ (D) અવ્યય	(B) ક્રિયાવિશેષણ
76	‘તે સ્ફૂલમાં ચાલીને ગઈ.’ - વાક્યમાં રેખાંકિત પદનો ફર્દત પ્રકાર ઓળખો. (A) ભવિષ્ય ફર્દત (B) સંબંધક ભૂતફર્દત (C) હેતુર્થ ફર્દત (D) વર્તમાન ફર્દત	(B) સંબંધક ભૂતફર્દત
77	‘કન્યાઓએ ભણવું જોઈએ.’ - વિધાનનું પ્રેરક વિધાન શોધો. (A) કન્યાઓને ભણાવવું જોઈએ. (B) કન્યાઓથી ભણાય છે. (C) કન્યાઓથી ભણાવવું જોઈએ. (D) કન્યાઓ ભણે છે.	(A) કન્યાઓને ભણાવવું જોઈએ.
78	‘મારાથી અંદર જવાયું.’ - વાક્યનો પ્રકાર કયો છે ? (A) પ્રેરક વાક્ય (B) ભાવે વાક્ય (C) કર્તરિ વાક્ય (D) કર્મણિ વાક્ય	(D) કર્મણિ વાક્ય
79	કયા વિકલ્પમાં બિનગુજરાતી શબ્દવાળું વાક્ય છે તે નક્કી કરો. (A) માની વાત જ ન્યારી (B) મા તે મા, બીજા બધા વગડાના વા (C) ક્યારેય પણ માની કસમ ખાવી નહીં (D) મા ઈશ્વરનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે.	(C) ક્યારેય પણ માની કસમ ખાવી નહીં
80	“અમારી શાળામાં શિક્ષણમંત્રી આવ્યા હતા.” - વાક્યમાં સમયવાચક ક્રિયાવિશેષણ તરીકે નીચે પૈકી શું ઉમેરી શકાય ? 1. આજે 2. એકવાર 3. ગયા અઠવાડિયે 4. આ તમામ (A) માત્ર 1 (B) માત્ર 2 (C) માત્ર 3 (D) 4	(D) 4
81	‘વિદ્યુત્ + લેખો’ - માટે યોગ્ય શબ્દ શોધો. (A) વિદ્યુલેખા (B) વિદ્યુતલેખા (C) વિદ્યુલેખા (D) એકપણ નહિ	(A) વિદ્યુલેખા
82	‘પરિણીત’ શબ્દમાં વપરાયેલ પ્રત્યય ઓળખો. (A) પરિ (B) ઈત (C) ઈત (D) અણીત	(B) ઈત
83	‘સૂર્યમંદિરે ગુજરતો હું ધવલ તેજનો ભૂંગ.’ - વાક્યમાં રેખાંકિત શબ્દનો સમાસ ઓળખાવો. (A) દ્રવ્ય સમાસ (B) તત્પુરુષ સમાસ (C) અવ્યયીભાવ સમાસ (D) કર્મધારય સમાસ	(B) તત્પુરુષ સમાસ
84	નિબંધના લખાણને કુલ કેટલા ભાગમાં વહેંચી શકાય છે ? (A) એક (B) બે (C) ત્રણ (D) પાંચ	(C) ત્રણ
85	રેખાંકિત શબ્દના સમાસનો પ્રકાર જણાવો. - શેઠે એને ચાચપાઉ તરીકે આજુબાજુની કીટલી ફેરવતો કરી દીધો. (A) દ્રવ્ય (B) તત્પુરુષ (C) કર્મધારય (D) ઉપપદ	(D) ઉપપદ
86	"Lieutenant Bland ford did not hesitate." put correct word/words in place of underlined words. (A) showed in decision. (B) felt unhappiness. (C) called back. (D) did not show indecision.	(D) did not show indecision.
87	The word 'frenzy' means ..... (A) violent fury (B) temporary madness (C) astonished (D) wild	(B) temporary madness
88	The phrase "nook and corner" - means what ? (A) on the bank of a river (B) in one side (C) opposite side (D) in all the direction	(D) in all the direction
89	The verb of cloth is ..... ? (A) clothess (B) encloth (C) cloothe (D) clothe	(D) clothe

Que. No	Question	Ans
90	Do you _____ in your friend ? (A) confident (B) confide (C) confidently (D) None	(B) confide
91	" The worst problem of India is over population. " Change the degree. (A) No other population of India is as bad as over population. (B) Over population is a very bad problem of India. (C) Over population is more worst than any other problem. (D) The worse problem of India is over population.	(A) No other population of India is as bad as over population.
92	Could you _____ anything from the principal's speech ? put correct phrase. (A) make in (B) make up (C) make out (D) make with	(C) make out
93	"Let's have some rest." he said. Change the speech. (A) He said that he would take rest. (B) He suggested having some rest. (C) He questioned to take rest. (D) He exclaimed having some rest.	(B) He suggested having some rest.
94	They grew these trees five years ago. Change the voice. (A) These trees are being grown by them five years ago. (B) These trees have been grown by them five years ago. (C) These trees were grown by them five years ago. (D) These trees are grown by them five years ago.	(C) These trees were grown by them five years ago.
95	The word rake means _____ ? (A) wild animal (B) creature (C) a tool (D) story	(C) a tool
96	Don't give away to your fear and despair if you want to succeed. Put correct word in place of underlined words. (A) forget (B) look for (C) submit (D) deny	(C) submit
97	He did not care for health. He did not care for wealth. - Join the sentences with appropriate conjunction. (A) He care neither wealth or health. (B) He cares either for wealth or health. (C) He has to care neither wealth and health. (D) He cared neither for health nor for wealth.	(D) He cared neither for health nor for wealth.
98	Be careful or you will lose the chance. (use if) (A) If you will be careful, you will lose the chance. (B) If you are careless, you will not lose the chance. (C) If you are careful, you will not lose the chance. (D) If you are careful, you will lose the chance.	(C) If you are careful, you will not lose the chance.
99	The problem was too difficult to solve. (Remove too) (A) The problem is so difficult that one cannot solve it. (B) The problem was so difficult that one could not solve it. (C) The problem is so difficult to be solved. (D) The problem was very difficult that it will be solved.	(B) The problem was so difficult that one could not solve it.
100	Every rose has a thorn. (Make it Negative) (A) There is no rose but has a thorn. (B) There is rose with a thorn. (C) There is no rose and has a thorn. (D) There are roses without thorns.	(A) There is no rose but has a thorn.

Que. No	Question	Ans
PART-2 (101 to 130) 2 MARKS		
101	જે છંદના બંધારણમાં પ્રત્યેક પંક્તિના અક્ષરની સંખ્યા નિશ્ચિત હોય છે તેને શું કહેવાય છે ? (A) લગાલગ (B) પિત્તો (C) વૃત્તો (D) યતિ	(C) વૃત્તો
102	પં.ઓમકારનાથ ઠાકુરે કયા રાગની રચના કરી હતી ? (A) શિવરંજની (B) મધુરંજની (C) ચાંદની કલ્યાણ (D) પ્રણવરંજની	(D) પ્રણવરંજની
103	આપેલ વાદ્યમાંથી તત્ વાદ્ય કયું છે ? (A) તબલા (B) સંતુર (C) વાંસળી (D) મંજીરા	(B) સંતુર
104	'શ્રી રામચન્દ્ર કૃપાલુ ભજમન' પદની રચના કોણે કરી છે ? (A) સૂરદાસ (B) કુંભનદાસ (C) તુલસીદાસ (D) દયારામ	(C) તુલસીદાસ
105	પંડિત ઓમકારનાથ કયા ધરાનાના ગાયક હતાં ? (A) ગ્વાલિયર (B) મેવાતી (C) કિરાના (D) રામપુર	(A) ગ્વાલિયર
106	'મ' સ્વરનું આખું નામ જણાવો. (A) મધ્યક (B) મધ્યમ (C) મધ્યસ્થ (D) મધ્યેય	(B) મધ્યમ
107	ખ્યાલ ગાયકીની શરૂઆત કોણે કરી ? (A) શૌકત ખાન (B) સદારંગ (C) હુસૈન શર્કી (D) અદારંગ	(C) હુસૈન શર્કી
108	કાફી રાગમાં કેવા સ્વર લેવામાં આવે છે ? (A) રે અને ધ (B) બે નિશાદ (C) સા અને પ (D) ગ અને ની	(D) ગ અને ની
109	દાદરા તાલની ખાલીની માત્રા કઈ છે ? (A) ચાર (B) બે (C) એક (D) ત્રણ	(A) ચાર
110	પં. ઓમકારનાથજી ને ભારત સરકાર તરફથી કયા ઈલ્કાબથી નવાજવામાં આવ્યા હતા ? (A) પદ્મશ્રી (B) પદ્મવિભૂષણ (C) ભારત રત્ન (D) સંગીત પ્રભાકર	(A) પદ્મશ્રી
111	રાગ સારંગની જાતિ જણાવો. (A) ઓડવ - ષાડવ (B) ષાડવ - ષાડવ (C) ઓડવ - ઓડવ (D) સંપૂર્ણ - સંપૂર્ણ	(C) ઓડવ - ઓડવ
112	આપેલ તાલમાંથી શાસ્ત્રીય સંગીતમાં વપરાતો તાલ કયો છે ? (A) કહેરવા (B) ત્રિતાલ (C) હીંચ (D) દાદરા	(B) ત્રિતાલ
113	પં. વિષ્ણુ નારાયણ ભાતખંડે દ્વારા રચાયેલ ગ્રંથ કયો છે ? (A) સંગીત પ્રવીણ (B) સંગીત રત્નાકર (C) અભિનવ - રાગમંજરી (D) સ્વર ગંગા	(C) અભિનવ - રાગમંજરી
114	રાગ ભૈરવી કયા સમયે ગવાય છે ? (A) મધ્યરાત્રિ (B) કાર્યક્રમના અંતમાં (C) દિવસનો બીજો પ્રહર (D) સાયંકાળ	(B) કાર્યક્રમના અંતમાં
115	ભારતીય શાસ્ત્રીય સંગીતમાં મુખ્ય કેટલા સ્વરો હોય છે ? (A) સાત (B) પાંચ (C) ત્રણ (D) બે	(A) સાત
116	રાગ માલકૌસ કયા થાટનો રાગ છે ? (A) કાફી (B) આસાવરી (C) ભૈરવી (D) પૂર્વી	(C) ભૈરવી
117	દસ માત્રા હોય તેવાં તાલનું નામ જણાવો. (A) રૂપક (B) ખેમટા (C) દાદરા (D) ઝપતાલ	(D) ઝપતાલ
118	એવો કયો રાગ છે જે થાટ પણ હોય અને રાગ પણ હોય ? (A) પટદીપ (B) આસાવરી (C) દુર્ગા (D) દેસ	(B) આસાવરી
119	રાગ ભૈરવમાં કયા સ્વરો આંદોલિત છે ? (A) રે અને ધ (B) સા અને ગ (C) પ અને ની (D) મ અને સા	(A) રે અને ધ
120	નીચેનામાંથી કયું વાદ્ય ધન વાદ્ય નથી ? (A) હામૌનિયમ (B) મંજીરા (C) પિયાનો (D) જલતરંગ	(A) હામૌનિયમ

Que. No	Question	Ans
121	'O' નુ ચિહ્ન તાલમાં કઈ માત્રા દર્શાવ છે ? (A) તાલી (B) સમ (C) બોલ (D) ખાલી	(D) ખાલી
122	દક્ષિણ હિન્દુસ્તાની સંગીત પદ્ધતિમાં કેટલા થાટ છે ? (A) 72 (B) 10 (C) 52 (D) 82	(A) 72
123	રાગ પટદીપમાં કયો સ્વર ક્રોમળ છે ? (A) ધ (B) ની (C) ગ (D) રે	(C) ગ
124	ઉ. ફૈયાઝ ખાં કયા ઘરાનાના ગાયક હતાં ? (A) ગ્વાલિયર (B) આગ્રા (C) પતિયાલા (D) રામપુર	(B) આગ્રા
125	સપ્તકના બીજા વિભાગને શું કહે છે ? (A) ઉત્તરરાગ (B) પકડ (C) પૂર્વાંગ (D) ઉત્તરાંગ	(D) ઉત્તરાંગ
126	અનુષ્ટુપ છંદ એ કયા છંદ પ્રકારમાં આવે છે ? (A) માત્રામેળ (B) અક્ષરમેળ (C) ત્રિકલ (D) ચતુષ્કલ	(B) અક્ષરમેળ
127	રાગના નિયમ પ્રમાણે ઓછામાં ઓછા કેટલા સ્વર હોવાં જરૂરી છે ? (A) આઠ (B) સાત (C) છ (D) પાંચ	(D) પાંચ
128	ટ્રમ્પેટ કયાં પ્રકારનું વાજિત્ર છે ? (A) તત્ (B) ધન (C) સુષિર (D) અવનધ્ધ	(C) સુષિર
129	તાલ દીપચંદીમાં ખાલી કઈ માત્રા પર આવે છે ? (A) આઠ (B) પાંચ (C) ત્રણ (D) એક	(A) આઠ
130	નીચેનામાંથી બિલાવલ થાટનો રાગ કયો છે ? (A) બાગેશ્રી (B) ભૈરવી (C) આસાવરી (D) બિહાગ	(D) બિહાગ

Que. No	Question	Ans
PART-2 (131 to 170) 1 MARKS		
131	નીચેનામાંથી કયો એકમ મોક પદ્ધતિથી શીખવી શકાય ? (A) ગુજરાત : સ્થાન (B) સંસદ (C) ગામનો ઇતિહાસ (D) નકશો સમજીએ	(B) સંસદ
132	વિદ્યાર્થીઓનું પૂર્વજ્ઞાન ચકાસતા સમયે નીચે પૈકી કઈ પ્રયુક્તિનો ઉપયોગ કરી શકાય નહીં ? (A) મૂલ્યાંકન (B) ઉદાહરણ (C) નિદર્શન (D) ભૂમિકા નિર્માણ	(A) મૂલ્યાંકન
133	નીચે પૈકી કયું માઈક્રો ટીચીંગનું સોપાન નથી ? (A) સૂક્ષ્મ પાઠનું આયોજન (B) શિક્ષણ (C) પુનઃ આયોજન (D) નિરીક્ષણ	(D) નિરીક્ષણ
134	નીચેના પૈકી કઈ પ્રયુક્તિ અનુબંધ સાધવા માટેની પ્રયુક્તિ નથી ? (A) કથન (B) કુદરતી પ્રદેશ (C) પ્રશ્નોત્તરી (D) ચર્ચા	(B) કુદરતી પ્રદેશ
135	નીચે આપેલ માઈક્રો ટીચીંગના તબક્કાઓને યોગ્ય ક્રમમાં ગોઠવો. 1. પુનઃ આયોજનનો તબક્કો 2. પુનઃ શિક્ષણનો તબક્કો 3. પ્રતિપોષણનો તબક્કો 4. શિક્ષણનો તબક્કો 5. પુનઃ પ્રતિપોષણનો તબક્કો (A) 4, 3, 2, 1, 5 (B) 2, 4, 5, 3, 1 (C) 4, 3, 1, 2, 5 (D) 4, 3, 1, 5, 2	(C) 4, 3, 1, 2, 5
136	પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ એટલે.... (A) પ્રોજેક્ટ / કમ્પ્યુટર દ્વારા રજૂઆત. (B) વિવિધ શૈક્ષણિક સાધનો દ્વારા રજૂઆત (C) દસ્તાવેજો અને આધારો સાથે શિક્ષણ (D) કુદરતી વાતાવરણમાં થતું સમસ્યા ઉકેલ શોધવાનું કાર્ય	(D) કુદરતી વાતાવરણમાં થતું સમસ્યા ઉકેલ શોધવાનું કાર્ય
137	શિક્ષણકાર્યની શરૂઆત કરતા પહેલા શિક્ષકે નીચે પૈકી કયા કૌશલ્યનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ ? (A) કા.પા.કૌશલ્ય (B) પ્રશ્ન પ્રવાહિતા (C) ઉદાહરણ (D) વિષયાભિમુખ	(D) વિષયાભિમુખ
138	અધ્યપાનકાર્ય દ્વારા નીચે પૈકી શું સિદ્ધ કરવાનું છે ? (A) હેતુઓ, વર્તન-પરિવર્તન કે ક્ષમતાઓ (B) વિષયવસ્તુ (C) વર્ગવ્યવહાર (D) શૈક્ષણિક મુદ્દાઓ	(A) હેતુઓ, વર્તન-પરિવર્તન કે ક્ષમતાઓ
139	વિવિધ કૌશલ્ય પ્રાપ્તિ માટે પ્રશિક્ષણાર્થીએ એક પછી એક કૌશલ્ય હસ્તગત કરવાનાં હોય છે. (A) સૂક્ષ્મ શિક્ષણમાં (B) હેતુકેન્દ્રી પાઠમાં (C) સેતુ પાઠમાં (D) સિમ્યુલેશનમાં	(A) સૂક્ષ્મ શિક્ષણમાં
140	નિરીક્ષિત અભ્યાસ પદ્ધતિ એ કઈ પદ્ધતિનું વિકસિત સ્વરૂપ છે ? (A) પ્રોજેક્ટ (B) ચર્ચા (C) સ્વાધ્યાય (D) આધાર	(C) સ્વાધ્યાય
141	કોઈપણ નવી સંકલ્પના, નિયમ, અમૂર્ત ખ્યાલ કે વ્યાખ્યાની સમજૂતી આપવા શિક્ષક કયા કૌશલ્યનો ઉપયોગ કરે છે ? (A) ઉદાહરણ (B) પ્રશ્ન પ્રવાહિતા (C) કા.પા.કૌશલ્ય (D) પ્રશ્નઉડાણ	(A) ઉદાહરણ
142	પૂર્ણ પાઠ અને સિમ્યુલેશનમાં નીચેની બાબતો પૈકી કઈ બાબત સંદર્ભે તફાવત છે ? (A) આયોજન (B) પૂર્વ તૈયારી (C) સમયનો (D) કા.પા. નોંધ	(C) સમયનો
143	એક સરખી વસ્તુઓની પસંદગી અને ગોઠવણી એટલે ... (A) સમતોલન (B) લય (C) પ્રમાણ (D) એકરૂપતા	(D) એકરૂપતા
144	'વિદ્યાર્થીઓ રોજનીશી લખી શકશે' - આ કયા પ્રકારના હેતુનું લર્નિંગ આઉટકમ તરીકે આવી શકે ? (A) અર્થગ્રહણ (B) સર્જનાત્મકતા (C) તાર્કિક ચિંતન (D) પ્રત્યાયન	(B) સર્જનાત્મકતા
145	'શાંતિનિકેન'ની સ્થાપના કોણે કરી હતી ? (A) વિવેકાનંદ (B) ટાગોર (C) અરવિંદ (D) ગાંધીજી	(B) ટાગોર
146	'લર્નિંગ બાય ડુઈંગ' કયા વાદ સાથે સંકળાયેલું છે ? (A) આદર્શવાદ (B) પ્રકૃતિવાદ (C) વ્યવહારવાદ (D) વાસ્તવવાદ	(C) વ્યવહારવાદ
147	'સત્યમ્ શિવમ્ સુંદરમ્' - આ વિધાન કયા વાદને અનુસરે છે ? (A) પ્રકૃતિવાદ (B) આદર્શવાદ (C) યથાર્થવાદ (D) વ્યવહારવાદ	(B) આદર્શવાદ
148	ખજૂરાહોનું મંદિર કયા આવેલું છે ? (A) મધ્યપ્રદેશ (B) મહારાષ્ટ્ર (C) ગુજરાત (D) કર્ણાટક	(A) મધ્યપ્રદેશ
149	કલાના અભ્યાસથી કઈ શક્તિ ખીલવી શકાય ? (A) સુષુપ્ત સર્જન શક્તિ (B) રંગ પારખવાની શક્તિ (C) બાહ્ય શક્તિ (D) અવકાશ શક્તિ	(A) સુષુપ્ત સર્જન શક્તિ

Que. No	Question	Ans
150	'સારે જહાં સે અચ્છ' - આ પ્રખ્યાત ગીતના રચયિતા કોણ છે ? (A) જયદેવ (B) મોહમ્મદ ઈકબાલ (C) બંકીમચંદ્ર ચટ્ટોપાધ્યાય (D) રવિન્દ્રનાથ ટાગોર	(B) મોહમ્મદ ઈકબાલ
151	રાગમાં આવતાં મુખ્ય સ્વરને કયો સ્વર કહે છે ? (A) અચલ સ્વર (B) વાદી સ્વર (C) સંપૂર્ણ સ્વર (D) અનુવાદી સ્વર	(B) વાદી સ્વર
152	તાલની પ્રથમ માત્રાને શું કહે છે ? (A) સમ (B) ખાલી (C) ખંડ (D) ચતુસ્ત્ર	(A) સમ
153	સંગીતમાં કયા સ્વરને અચલ સ્વર કહે છે ? (A) મ (B) રે (C) ધ (D) સા	(D) સા
154	રાગમાં ન હોય તેવાં સ્વરને શું કહેવાય છે ? (A) વાદી સ્વર (B) વિવાદી સ્વર (C) વર્જિત સ્વર (D) સંવાદી સ્વર	(C) વર્જિત સ્વર
155	સાં, રે, ગાં, મં આવી નિશાની હોય ત્યારે કયા સપ્તકનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે ? (A) તાર સપ્તક (B) મધ્ય સપ્તક (C) મંત્ર સપ્તક (D) અતિ તાર સપ્તક	(A) તાર સપ્તક
156	છંદના મુખ્યત્વે કેટલા પ્રકાર છે ? (A) ચાર (B) એક (C) ત્રણ (D) બે	(D) બે
157	નવમી માત્રા પર ખાલી આવતી હોય તેવાં તાલનું નામ જણાવો. (A) દાદરા (B) ત્રિતાલ (C) કહેરવા (D) રૂપક	(B) ત્રિતાલ
158	પં.રવિશંકર કયું વાજિંત્ર વગાડવા માટે પ્રખ્યાત હતા ? (A) સિતાર (B) સંતુર (C) દિલરૂબા (D) ઝાલર	(A) સિતાર
159	રાગની શાસ્ત્રોક્ત માહિતીનો પરિચય આપતા ગીતને શું કહે છે ? (A) તરાના (B) સરગમ ગીત (C) લક્ષણ ગીત (D) અભિનય ગીત	(C) લક્ષણ ગીત
160	રાગ ભીમપલાસી કયા થાટનો રાગ છે ? (A) ભૈરવ (B) બિલાવલ (C) કલ્યાણ (D) કાફી	(D) કાફી
161	વાદી સ્વરને મદદ કરતાં સ્વરને શું કહે છે ? (A) અનુવાદી સ્વર (B) અભિવાદી સ્વર (C) સંવાદી સ્વર (D) વિવાદી સ્વર	(C) સંવાદી સ્વર
162	રાગની પેટા જાતિ કેટલી હોય છે ? (A) ત્રણ (B) છ (C) સાત (D) નવ	(D) નવ
163	જે સ્વર લેવાથી આરોહમાં અવરોહ અને અવરોહમાં આરોહ થાય તેને કયો સ્વર કહે છે ? (A) વક્ર સ્વર (B) મીંડ સ્વર (C) ગમક (D) વાદી સ્વર	(A) વક્ર સ્વર
164	રાગ આસાવરીમાં કેટલાં સ્વર ક્રોમળ છે ? (A) એક (B) બે (C) ત્રણ (D) ચાર	(C) ત્રણ
165	રાગના સ્વરોને આકારમાં વિસ્તારવાની ક્રિયાને શું કહે છે ? (A) બોલતાન (B) આલાપ (C) તાન (D) અલંકાર	(B) આલાપ
166	મીંડના મુખ્યત્વે કેટલાં પ્રકાર હોય છે ? (A) એક (B) ત્રણ (C) ચાર (D) બે	(D) બે
167	રાગ બાગેશ્રીનો ગાવાનો સમય કયો છે ? (A) રાત્રિનો પ્રથમ પ્રહર (B) પ્રાતઃકાળ (C) મધ્યરાત્રિ (D) સાયંકાળ	(C) મધ્યરાત્રિ
168	વર્ણના મુખ્ય કેટલાં પ્રકાર છે ? (A) ચાર (B) બે (C) એક (D) ત્રણ	(A) ચાર
169	રાગની ઉત્પત્તિ શેમાથી થાય છે ? (A) તાલ (B) થાટ (C) ધૂન (D) આકાર	(B) થાટ
170	સંગીતમાં સ્વરોની વિશિષ્ટ લગાવટને શું કહે છે ? (A) સ્વર (B) વર્ણ (C) પ્રયોગ (D) આલાપ	(B) વર્ણ